

Siunissaq qiviarlugu qanoq iliuseqarluta isumaginninnermut ingerlatsinitsinni atorfinitsinikkut, ilinniartitsinikkut, pikkorissaaqqinnikkut sulisunillu ilinniarsimasunik annaasaqannginnissarput qulakkeerumallugit 2017-imi ukiakkut ataatsimiinnissami saqqummiunneqartussamik periusissanut iliuusissanullu pilersaarusiornissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi suliamik pingaaruteqarluinnartumik qitiutitsilernermit siunnersuuteqartumut qujanaq.

Sulisut suliassaqarfimmi sulereersut, kiisalu isumaginninnermik suliassaqarfimmi tamarmiusumi sulisunik ilinniarsimasunik amerlanerusunik, soorlu aamma pineqartut ilinniaqqinnerannik piginnaasanillu ineriartortitsinissaannik annertuumik pisariaqartitsisoqarnera Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigaat.

2014 – 2018-imut naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissummi takuneqarsinnaavoq, isumaginninnermik suliassaqarfimmi sulisut pikkorissarnissamut ataavartumik neqeroorfineqarnissaat qulakkeerneqassasoq.

Suleqatigiissitamik, isumaginninnermik suliassaqarfiup iluani ilinniartitaanermik misissuisussamik ilinniartitaanermut periusissiap ilaatut pilersitsisoqarsimanera aallaqaammut oqaatigissavara. Taamatut piareersaataasumik suliaqarnej, isumaginninnermik suliassaqarfiup iluani ilinniartitaanermut pingaarnertut periusissamut ilaavoq.

Suliniarnissamut pilersaarut, periusissamit ilinniartitaanermut periarfissat, ilinniaqqinnissat pikkorissaanerillu, suliassaqarfimmut sammititaasut annertusaavineqarnissaannik imaqartumit pingaarnertut aallaaveqartoq Naalakkersuisut salliutippaat aallartillugulu. Piginnaasanik ineriartortitsineq ilinniarsimangitsumut ilinniarsimasunullu atuuppoq.

Isumaginninnermik ingerlatsivinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, ilaqutariinnik sullissivinni qimarnguinnilu sulisut piginnaasaannik ineriartortitsineq ilinniartitaanermik suliniutit annertusarnerannut ilaavoq. Siunnersortinut ikiortitit ilinniartitaaneq, isumaginninnermik ingerlatsivinni sulisunut, allaffimmiutut imaluunniit isumaginninnermi ikiortitit ilinniarsimasunut neqeroortigineqartartoq, kiisalu inunnik siunnersortitit najugaq qimannagu

ilinniartitaaneq, siunnersortit ikiortit ilinniaqqinnerisa, isumaginninnermik ingerlatsivinni sulisunut nutaatut ilinniartitaanerupput. Tamatuma saniatigut inunnik siunnersortinut ilinniaqqinneq nutaaq neqeroorutigineqartarpoq, atuagarsorneq, sungiusaatit, imminut katsorsarneq kiisalu siunnersuineq, supervision, sammisaasarlutik.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni illoqarfinni sisamani ilinniarsimangitsunik pikkorissaanerit ilinniaqqinnissamut tunngavissisinnaasut kiisalu perorsaasut diplomitaarniarlutik ilinniartitaanerat aallartinneqarput.

Qimarnguinnut Naalackersuisut akuusut assigiinngitsut suleqatigalugit Kattunneq piviusunngortippaat, taannalu ilaatigut imaqarpoq Qimarnguinni sullissisut piginnaasaasa ineriartortinneqarnissaannik.

Siunnersuineq supervisorinik ilinniartitsineq ukioq manna aamma aallartinneqarpoq, suliassaqarfimmilu tamarmiusumi neqeroorutigineqartarluni, tamatuma saniatigut tarnikkut katsorsaasutut, psykoterapeutit, ilinniarneq ukiunik sisamanik sivirususeqartoq ukioq manna aallartinneqartussaavoq.

Ilinniartitaanermik suliniutit saniatigut pikkorissaanerit assigiinngitsut ingerlanneqartarput, ilaatigut suliaqarfiit akimorlugit attaveqarfigisartakkanik pikkorissaanerit, ilaqutariinnik isumassarsioqatigiissitsinerup periutsip atuutilersinnera, angerlarsimaffimmi siunnersuinerit aqutissiuussinermillu ilaqutariinnik suleqateqarneq pillugit ilaqutariinnik sullissivinnut pikkorissaaneq, ilaqutariinnik paaqqutarinnittartunik pikkorissaaneq tarnikkullu nappaatit pillugit paasisitsiniaalluni ataatsimiisitsisarnerit, meeqqat kinguaassiuutitigut atonerlugaasimasut pillugit ernumassutaasunik naliliinermut pikkorissaanerit kiisalu meeqqanik oqaloqateqarneq pillugu pikkorissaanerit.

Saaffik Qitiusumik Siunnersuisarfiup ataani inissisimasoq periusissamut pilersaaruteqarpoq, sulianik suliarinnineq, kiisalu meeqqanik kinguaassiuutitigut atonerlugaasimasunik passussineq pillugit pikkorissarnernik ilinniartitaanernillu ilaatigut imaqartumik. Periusissamut pilersaarut piffissami qaninnerpaami piviusunngortinneqassaaq.

Naalackersuisut periusissiamut atatillugu kommuninut ataavartumik oqaloqateqartarsimapput, ilinniartitaanerit pikkorissaanerillu attuumassuteqartut aallartinnissaat siunertarerpilugit, paasisallu nutaat paasineqarsimasut tunngavigalugit suliniutissat immiunneqartarput pisariaqartitsinermullu tulluarsarneqartarlutik. Oqaatigisariaqarpoq Qaasuitsup Kommuneata sulisorisat pisinnaasaannik ineriartortitsinissaq pimoorullugu sammisarismammagu, tassa ilinniagaqartut affangajaat ullumikkut siunnersuisut ikiortaattut imaluunniit najugaq qimannagu siunnersuisunngorniarlutik ilinniagaqartut affangajalluinnaat Qaasuitsup Kommuneanersuullutik.

Naalackersuisoqarfiup, nakkutilliisut kiisalu qitiusumik siunnersuisarfiup kommunit isumaginninnermik sullissiviinut qanimut attaveqarnerisa isumaginninnermik suliassaqarfiup sakkussanik pitsaasunik attuumassuteqartunillu pisariaqartitsinera takutippaat. Naalackersuisut periutsinik ineriartortitsineq tamatumunnga tapertat siulliullugu aallartinniirpaat. Angajoqqaanik suleqateqarnermut periutsit, ilaqutariinnik katsorsaariaatsimik periutsit, ilaqutariinnut højskoleqartitsinermut suleriaatsit aallaqqaammut

periutsitut ineriartortinneqassapput, ilaqutariinnillu katsorsaanerup ilaatut Marte Mio atorneqassalluni. Isumaginninnermut tunngasutigut periutsinik ineriartortitsinerup tamatuma, Naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigisaanik neqeroorutinngortinnissaa Naalakkersuisut ungasinnerusumut isigalutik eqqarsaatigaat. Tamatuma piviusunngortinneqarsinnaaneranut misilittakkat siulliit tamatumalu qanoq atorumaneqartiginera apeqqutaapput.

Naalakkersuisut taamaalillutik pisariaqartitsinerit iliuuseqarfiginiarlugit sulisullu eqqortunik piginnaanillit suli piginnaaneqalersinnerulerniarlugit angusassanik toraagalinnik sulissuteqarput.

Aningaasarsiatigut atugarisat eqqarsaatigalugit, tamanna sulisoqarnermut tunngasuni illuatungeriit akisussaaffigaat.

Sulisut ilinniarsimasut attatiinnarnissaannut atatillugu, sulinermi pitsaasunik atugaqarnissaq pingaaruteqarpoq. Sulisussarsiornermi sulisunillu attassiinnarniarnermi ilisimaneqartutut unammilligassaqarpoq, isumaginninnermillu ingerlatsivinni pingaartumik meeqqanik inuusuttunillu sullissinermi suliassat amerlalluinnarnerannut pissutaasut arlaqartut taanna ilagisinnaavaat. Matumunnga atatillugu oqaatigineqarsinnaavoq meeqqanik inuusuttunillu suliassaqarfimmi suliassat amerlassusaannut missingiutit suliassaqarpallaarnerlu pillugit nassuiaammik Naalakkersuisut UKA 2016-imi agguassissammata.

Naalakkersuisut taamaalillutik periusissamut iliuusissanullu pilersaarummik aallartitsereermata, tamanna pillugu nutaamik aalajangiisoqartariaqanngilaq. Soorunami suliassaqarfimmi iliuuseqarfigineqanngitsunik pisariaqartitsisoqartoq nalilerneqarpat, siunnersuutit aalajangersimasut Naalakkersuisut ammaffigaat.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut oqallilluarnissassinnik kissaappaasi, aalajangiussassatullu siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigalugu.